

5.12. Zeměpis

5.12.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Zeměpis* má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci v učebně zeměpisu. K organizačním formám výuky patří poznávací vycházky a exkurze. Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky.

Výuka směřuje k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti);
- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy přírody;
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity;
- myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením;
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání – ve všech ročnících

Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

Environmentální výchova – Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy ŽP; Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Zeměpis

Kompetence k učení

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none">• Učíme žáky, jak se učit.• Seznamujeme žáky s plánováním vlastního učení a motivujeme je k celoživotnímu vzdělávání.• Vedeme žáky k účinnému vyhledávání informací z různých informačních zdrojů, k jejich zpracování a využívání.• Aktivně propojujeme teorii s praxí a opačně.• Seznamujeme žáky s významem termínů, symbolů a znaků z různých oblastí lidské činnosti a jejich praktickým využíváním v běžných životních situacích.• Směřujeme žáky k zobecňování poznatků.• Rozvíjíme schopnost žáků pozorovat, experimentovat a výsledky umět zhodnotit a následně používat.• Klademe důraz na význam vzdělávání pro úspěšný rozvoj žákovy osobnosti.• Pomáháme žákovi k uvědomění si vlastních předností, schopností a dosažených znalostí a dovedností.• Podporujeme žáky v dalším zdokonalování již osvojených metod učení s následným sebehodnocením.• Motivujeme žáka k dosažení co nejlepších výsledků.	<p>výklad skupinová práce čtení s porozuměním práce s textem práce s tabulkami, grafy a diagramy práce s mapou, mapovými značkami, jízdním řádem apod. třídění a přiřazování termínů práce s cizojazyčnými pojmy čtení map v nejrůznějších souvislostech samostatný výklad (referát, přednáška)</p>

Kompetence k řešení problémů

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky ke vnímání problémové situace. • Směřujeme k řešení těchto situací s cílem umět rozpoznat problém, jeho příčiny a na základě analýzy určit řešení. • Na základě tvůrčí práce s různými informačními zdroji rozvíjíme schopnost dedukce a indukce. • Postupně budujeme znalost kompletnosti a systematizace získaných dat. • Vštěpujeme, že případným nezdarem práce nekončí. • Kladně motivujeme k vytrvalosti a následnému dořešení problému. • Vytváříme podmínky pro tvůrčí práci s důrazem na samostatnost. • Směřujeme k užívání všech nutných postupů. • Umožňujeme prakticky si ověřit platnost řešení, a tím docílit schopnost aplikace osvědčených postupů při řešení podobných nebo nových situací. • Vedeme žáky k uvědomění si vlastních pracovních pokroků. • Rozvíjíme kritické myšlení a vedeme žáky k obhajobě a zodpovědnosti za svá rozhodnutí. • Motivujeme k vytrvalosti a následnému dořešení problému. 	<p>řízený rozhovor terénní práce referáty pracovní listy možnost volby způsobu realizace zadané práce výzkumná metoda (analýza problému, syntéza) statistická metoda grafická metoda diskuse (předávání vzájemných zkušeností) přednáška (prezentace úkolu)</p>

Kompetence komunikativní

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky, aby se dorozumívali kultivovaně, výstižně, srozumitelně a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační oblast (v ústním i písemném projevu). • Učíme žáky vnímat a chápat různá jazyková sdělení a vhodně na ně reagovat. • Učíme žáky formulovat a konkretizovat určitý problém (názor). • Rozvíjíme schopnost žáků mluvit a rozhodovat se na základě získaných informací vztahujících se k nejrůznějším situacím, analyzovat je a kriticky posoudit jejich obsah. 	<p>dialog diskuse písemný projev referát vlastní příspěvky pro školní časopis, tvorba nástěnek, tvorba internetových stránek, relace ve školním rozhlasu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zapojujeme žáky do diskuse, kde mohou vyjádřit svůj názor, obhajovat ho a dokládat vhodnými argumenty. • Vedeme žáky k porozumění různým typům textů, obrazových materiálů a běžně užívaných gest. • Podporujeme samostatné vyhledávání informací žáky v knihovně a v dalších informačních zdrojích. • Podněcujeme žáky, aby o informacích přemýšleli, třídili je, rozlišovali podstatné od nepodstatného, zdůvodňovali svá rozhodnutí a vyvozovali závěry se záměrem rozvíjet jejich kolektivní a společenské vědomí. • Učíme žáky orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je v dalším vzdělávání a praktickém životě. • Vedeme žáky k rozlišování subjektivnosti a objektivnosti sdělení. • Vedeme žáky k chápání funkce televize a ostatních médií, naučíme je orientovat se v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život. • Podněcujeme žáky k aktivní spolupráci při různých akcích. 	
---	--

Kompetence sociální a personální

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none"> • Směřujeme žáky ke spolupráci v týmu, učíme je organizovat práci v různě velkých skupinách a zároveň přijímat různé skupinové role. • Pěstujeme potřebu dosažení co nejlepšího výsledku. • Trpělivě a nenásilně rozvíjíme potřebu sociálního učení se s cílem utvořit si osobní morální kodex s ohledem na silné a slabé stránky žákovy osobnosti. • Vedeme žáky k samostatnému jednání i v problémových situacích. • Využíváme každé situace k rozvoji kladných charakterových vlastností. • Usilujeme o pochopení nutnosti rozvoje kreativity vzhledem k možnostem profesního zařazení. • Sledujeme spolupráci a její efektivitu. • Vedeme žáky k využívání zkušeností druhých a navazování na již známé poznatky a prožitky. 	<p>problémová výuka dialog v plénu (v kruhu) společné pobyty, výlety, exkurze grafické a výtvarné činnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Pomocí kladné motivace usnadňujeme utváření pozitivních postojů a návyků v souladu se zdravým životním stylem. • Citlivě usměrňujeme a rozvíjíme projevy zdravých ambicí. • Vedeme žáky k přijímání společenských rolí, a tím uvědomování si svého platného zařazení do společnosti. 	
--	--

Kompetence občanské

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky k umění naslouchat a vyjádřit svůj názor (jako jednotlivce, jako skupina). • Učíme žáka vhodně (slušnou formou) argumentovat a tolerovat názory druhých. • Učíme žáky respektovat ostatní (jiná kultura, jiné náboženství, starší, postižení apod.). • Vedeme žáky k odmítání násilí. • Poskytujeme informace o řešení problémových situací (kde hledat pomoc, zdravé sebevědomí, asertivita). • Vedeme žáky ke znalosti svých práv a povinností (Mezinárodní úmluva o právech dětí) ve škole (Školní řád) i mimo školu. • Vedeme žáka ke znalosti a důslednému dodržování pravidel slušného chování a základních morálních principů. • Vedeme žáky k odpovědnosti za své chování a jednání. • Podporujeme práci žáků ve školním parlamentu. • Rozvíjíme schopnost žáků rozpoznat vážnost situace a adekvátně se rozhodovat. • Vštěpujeme žákům znalost poskytování první pomoci. • Učíme žáky jednat zodpovědně. • Seznamujeme žáky se základními tradicemi. • Vychováváme žáky k vlastenectví, ke vztahu k regionu. • Učíme žáky vážit si kulturního a historického dědictví. • Vedeme k aktivnímu spoluvytváření kulturního prostředí školy a obce. • Vedeme žáky ke kladnému vztahu a k ochraně životního prostředí. • Vedeme k odpovědnosti za zdraví své i ostatních. 	<p>diskuse porovnávání přednášky vycházky, exkurze výklad srovnávání pozorování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Upozorňujeme na možnost konfliktu mezi industrializací, její užitečností a negativním dopadem na životní prostředí. 	
---	--

Kompetence pracovní

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none"> • Dbáme na dodržování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví. • Zapojujeme žáky do vytváření kritérií pro hodnocení. • Vedeme žáky nejen k ochraně svého zdraví, ale i zdraví druhých a k šetrnému přístupu k životnímu prostředí. • Vytváříme u žáků vztah prováděných pracovních činností k uznávaným kulturním a společenským hodnotám. • Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, jejich propojení a využití v jednotlivých oborech lidské činnosti. • Učíme žáky vyhodnocovat získané informace s ohledem na jejich budoucí profesní zaměření. • Nabídkou volitelných předmětů pomáháme žákům nejen rozvíjet jejich zájmy, ale usnadňujeme i výběr jejich budoucí profesní orientace. • Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posuzování svých reálných možností. • Předkládáme žákům dostatek informací o základních činnostech potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci. • Učíme žáka stanovit si cíl, pojmenovat jej a rozfázovat postup k jeho dosažení. • Vedeme žáky k samostatnému hledání informačních zdrojů. • Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Vždy pochválíme nejen kvalitně odvedenou práci, ale i snahu a píli. 	<p>instruktáž, výklad samostatná tvořivá práce výklad exkurze práce s tiskem, internetem</p>

5.12.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis

6. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy charakterizuje pohyby a jednotlivé fáze Měsíce na hvězdné obloze pozná jednotlivé fáze Měsíce vysvětlí pojem hvězda 	<ul style="list-style-type: none"> postavení Země ve vesmíru vesmír a hvězdy Slunce a sluneční soustava Měsíc jako přirozená družice Země tvár a rozměry planety Země pohyby Země – okolo osy, okolo Slunce 	EV 2: Vesmír
<ul style="list-style-type: none"> prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v přírodě podle Slunce vysvětlí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> pevninské a oceánské tvary zemského povrchu světové strany na mapě krajinná sféra 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry určí světové strany na mapě ukáže zeměpisné souřadnice zadaného místa 	<ul style="list-style-type: none"> litosféra – stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohorí atmosféra – podnebí, počasí, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře 	
<ul style="list-style-type: none"> porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy: krajinná sféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra uvede základní poznatky vztahující se k jednotlivým sférám 	<ul style="list-style-type: none"> hydrosféra – pohyb mořské vody, vodstvo na pevnině pedosféra – složení půdy, půdní typy a druhy 	EV 2: Ovzduší; Půda

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
		<ul style="list-style-type: none"> • biosféra – tropické lesy, savany, pouště, polopouště, stepi, lesy mírného pásu, tundry, polární oblasti 	
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů apod. • používá různé druhy map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek • vyhledá potřebné informace v mapových atlasech (i v dalších informačních zdrojích), orientuje se v jejich obsahu a rejstřících 	<ul style="list-style-type: none"> • glóbus a měřítko glóbusu • rovnoběžky, poledníky • různé druhy map, jejich měřítko • obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) • orientace mapy vzhledem ke světovým stranám • přepočet vzdáleností • poledníky • rovnoběžky • zeměpisné souřadnice • zeměpisná síť • určování geografické polohy • určování časových pásem • jednotlivé fyzickogeografické sféry • určování zeměpisné polohy • druhy map • odhad vzdálenosti a výšky 	
<ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi • vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi • dokáže stanovit místní čas 		

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá: poledník, hlavní poledník, rovnoběžky, zemský rovník, zeměpisnou síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datovou mez 		
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině 	<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje zemský povrch – reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností • pracuje s pojmy: počasí, podnebí, celkový oběh vzduchu v atmosféře • vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je • vysvětlí (a vyhledá na mapách) pojmy: oceán, vnitřní a okrajová moře, průliv, průplav, záliv, poloostrov, ostrov, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže • vyjmenuje činitele, které se podílejí na vzniku půdy, uvede, jak půdy rozdělujeme • vyjmenuje vegetační pásy na Zemi, posoudí, kterému teplotnímu pásu odpovídají a vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů 		<p>EV 1: Cizokrajné ekosystémy</p>

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje základy praktické topografie a orientace v terénu • využívá aktivně mapy, atlasy při vyhledávání informací 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení a pozorování terénu v místní krajině – orientační body, světové strany, pohyb podle mapy 	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 		
REGIONY SVĚTA			
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích 	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpis světadílů • absolutní (matematická) a relativní (geografická) poloha a rozloha oceánů a světadílů • členitost a přírodní poměry světadílů a oceánů • podnebné pásy • vegetační pásy • nerostné suroviny • obyvatelstvo • zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie – poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, 	
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše polohu světadílu, vyhledá sousední světadíly • vyhledá průplavy a průlivy oddělující světadíly • vyjmenuje podnebné a vegetační pásy, do kterých daný světadíl zasahuje • seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů 		

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<ul style="list-style-type: none"> • porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů • na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin • rozdělí daný světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují – např. dle lidnatosti, hospodářské úrovně apod. • porovnává společenské, politické a hospodářské poměry jednotlivých světadílů a typických zástupců států těchto světadílů • na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v těchto oblastech 	<p>živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeměpis světadílů – polární oblasti 	
<ul style="list-style-type: none"> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá místa s nejvyššími a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami • porovná rozmístění obyvatelstva v jednotlivých světadílech • zvažuje vliv člověka na životní prostředí v jednotlivých oblastech Země 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	<ul style="list-style-type: none"> • provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů • vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města 	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpis světadílů – Amerika 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje státy Severní Ameriky, Střední Ameriky a Jižní Ameriky • popíše polohu a povrch Ameriky, vyhledá na mapě nejdelší pohoří, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera, moře a oceány, které Ameriku obklopují • vyhledá základní údaje o obyvatelstvu (původní, přistěhovalci, hustota osídlení, významná sídla) 	<p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> • členění kontinentu • poloha, povrch, vodstvo • podnebí • flora, fauna • obyvatelstvo • nerostné suroviny • průmysl, zemědělství • Severní Amerika – USA, Kanada 	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Ameriky, uvede rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy • vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny, uvede hlavní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států, popř. oblastí • charakterizuje vybrané státy Ameriky z hlediska přírodních i hospodářských podmínek 	<ul style="list-style-type: none"> • Jižní Amerika – Brazílie • Střední Amerika – Mexiko • Karibské státy • Andy 	EV 3: Doprava a životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin • zvažuje vliv člověka na životní prostředí v jednotlivých oblastech Ameriky 		EV 2: Přírodní zdroje

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	<ul style="list-style-type: none"> provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města 	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis světadílů – Asie 	
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<ul style="list-style-type: none"> popíše polohu a povrch Asie, vyhledá na mapě krajní body největšího světadílu na mapě ukáže významné ostrovy, poloostrovy, pohoří, sopky, nejvyšší hory, významné veletoky, jezera vyhledá základní údaje o obyvatelstvu 	<p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> Asie – největší světadíl oblasti Asie poloha, povrch, vodstvo podnebí flóra, fauna obyvatelstvo nerostné suroviny průmysl, zemědělství 	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Asie, uvede rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny, uvede hlavní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných oblastí porovná počet obyvatel Číny s ostatními státy Asie, uvede nejrozšířenější náboženství charakterizuje vybrané oblasti Asie z hlediska přírodních i hospodářských podmínek 		EV 3: Doprava a životní prostředí

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin zvažuje vliv člověka na životní prostředí v jednotlivých oblastech Asie 		EV 2: Přírodní zdroje

Zeměpis

7. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
REGIONY SVĚTA			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města 	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis světadílů – Evropa 	
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<ul style="list-style-type: none"> na mapě ukáže hranici mezi Asií a Evropou, vyhledá krajní body Evropy objasní důležité mezníky geologického vývoje Evropy, na mapě ukáže největší nížiny, pohoří, nejvyšší vrcholy, nejdelší evropský veletok a další významné řeky, jezera, průlivy, průplavy 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa – zeměpisná poloha poloha, povrch, vodstvo podnebí flóra, fauna obyvatelstvo 	<p>VMEGS 1</p> <p>VMEGS 2: Evropské krajiny; Evropa a svět</p>

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá základní údaje o obyvatelstvu 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštěnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Evropy, uvede rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny, uvede hlavní průmyslové oblasti vyhledá počty obyvatel, vyjmenuje hlavní jazykové skupiny charakterizuje vybrané oblasti Evropy z hlediska přírodních i hospodářských podmínek na mapě vyhledá všechny evropské státy včetně hlavních měst vyhledá hlavní turistická centra 	<ul style="list-style-type: none"> nerostné suroviny průmysl, zemědělství doprava a cestovní ruch jihozápadní Evropa jižní Evropa jihovýchodní Evropa západní Evropa severní Evropa východní Evropa střední Evropa 	<p>EV 3: Doprava a životní prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin zvažuje vliv člověka na životní prostředí v jednotlivých částech Evropy 		<p>EV 2: Přírodní zdroje</p>

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště pracuje s turistickou mapou nebo mapou svého okolí – vysvětlí pojmy: kóta, nadmořská výška, vrstevnice, určí význam vybraných mapových značek určí absolutní geografickou polohu České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky 	
ČESKÁ REPUBLIKA			
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí a porovnává na průměrné úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> určí a vyhodnotí geografickou polohu České republiky podle různých kritérií uvede typy reliéfů, které v ČR převládají, vysvětlí, jak se český masiv a Karpaty měnily v jednotlivých geologických obdobích zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do horopisných celků vysvětlí, čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR charakterizuje vodstvo ČR 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> poloha povrch a jeho členění horopisné celky: Šumava, Krkonoše, Krušné hory, Česká tabule, Českomoravská vrchovina podnebí – teploty, srážky vodstvo: povodí Labe, Vltavy, Odry, Moravy, jezera, rybníky, nádrže půdy rostlinstvo 	<p>VMEGS 2: Naše vlast a Evropa</p> <p>EV2: Voda; Půda; Energie; Přírodní zdroje</p> <p>EV3: Zemědělství a životní prostředí; Průmysl a životní prostředí; Ochrana přírody a kulturních památek; Doprava a životní prostředí</p> <p>VDO 2: Občan jako</p>

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje hlavní zástupce rostlinstva a živočišstva • vyhledá chráněná území ČR a zhodnotí stav životního prostředí • zjistí počet obyvatel a vysvětlí pojmy: porodnost, úmrtnost, přírůstek, popř. úbytek obyvatelstva • vyjmenuje hlavní národnosti a národnostní menšiny žijící na území ČR • vyhledá na mapách a zdůvodní největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v ČR • porovná ukazatele o lidnatosti, rozmístění a struktuře obyvatelstva ČR s vybranými státy Evropy, popř. světa • uvede hlavní průmyslová odvětví ČR, na mapě lokalizuje nejvýznamnější průmyslové zóny • vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny • uvede příklady chovu hospodářských zvířat v ČR • vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam i problémy • vyjmenuje a na mapě vyhledá nejvýznamnější místa z hlediska cestovního ruchu a rekreace • uvede příklady výrobků, popř. surovin, které mají hlavní podíl na exportu a importu 	<ul style="list-style-type: none"> • živočišstvo • ochrana přírody: NP, CHKO, přírodní parky • obyvatelstvo • rozdělení obyvatelstva • demografické údaje • sídla – podle počtu obyvatel • průmysl • zemědělství • doprava • služby • rekreace • cestovní ruch • zahraniční obchod 	<p>odpovědný člen společnosti</p>

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky ČR • charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti, průmysl, lidnatost jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost • porovnává místní region s ostatními 	<p><u>Regiony ČR</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Praha • střední Čechy • jižní Čechy • západní Čechy • severozápadní Čechy • severní Čechy • východní Čechy • severní Morava • jižní Morava 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropská unie • NATO 	
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy 	<ul style="list-style-type: none"> • zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci • uvede polohu místního regionu v rámci republiky a zhodnotí výhody a nevýhody této polohy • uvede sousední regiony • popíše pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • region, kraj, oblast 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy • zhodnotí sociálněekonomickou situaci v regionu a porovná ji s celkovou situací ve Středočeském kraji a v celé ČR 		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo ČR • zhodnotí stav životního prostředí v ČR, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost 	<ul style="list-style-type: none"> • říční síť • půdy • velkoplošná a maloplošná chráněná území 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem: krajina přírodní a kulturní v ČR • rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady • posuzuje působení přírodních krajino-tvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • krajina jako součást přírody • přírodní krajina • kulturní krajina 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady v rámci ČR • zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni • navrhne možná řešení problematiky životního prostředí v rámci ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí v ČR • lidé a životní prostředí • přírodní zdroje 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
<p><u>Žák:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 	<p><u>Žák:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti • vyjmenuje příklady státních hranic • vyjmenuje politické formy států (republika, monarchie...) a vyhledá příklady • vysvětlí rozdíl mezi pojmy: závislý stát, nezávislý stát, federativní stát • porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi 	<p><u>Politický zeměpis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha, lidnatost • státní hranice • státní zřízení • správní členění • mezinárodní politické organizace a seskupení • ohniska neklidu 	
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a hodnotí potřebné informace z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů a statistik • vymezení kritéria hodnocení vyspělosti státu • uvede, ukáže na mapě a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje 	<p><u>Politický zeměpis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha, lidnatost • státní hranice • státní zřízení • správní členění • mezinárodní politické organizace a seskupení • ohniska neklidu 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede typy politické moci ve státě a způsoby, jakými je politická moc uplatňována, popř. změněna • rozdělí státy podle stupně hospodářského rozvoje • uvede ohniska neklidu v současném světě, objasní příčiny konfliktů 	<p><u>Politický zeměpis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha, lidnatost • státní hranice • státní zřízení • správní členění • mezinárodní politické organizace a seskupení • ohniska neklidu 	VMEGS 3: Co Evropu spojuje a co ji rozděluje
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy: migrace, imigrace, emigrace • rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků • vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo světa • rozmístění obyvatelstva • lidské rasy, národy, jazyky • náboženství ve světě 	EV 4: Nerovnoměrnost života na Zemi
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	<ul style="list-style-type: none"> • porovná venkovská a městská sídla, jejich význam v minulosti a dnes • vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace, územní struktura měst 	<ul style="list-style-type: none"> • městská a venkovská sídla • proces urbanizace 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlavní skupiny hospodářské činnosti, porovná hospodářství v minulosti a dnes • vyhledá hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí jejich význam pro jednotlivá průmyslová odvětví • vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu • vyjmenuje hlavní energetické zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> • světové hospodářství • zemědělství a rybolov • těžba nerostných surovin • průmysl • doprava • služby • cestovní ruch • mezinárodní obchod 	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá a vyjmenuje hlavní rybolovné oblasti • vyjmenuje různé typy zemědělství a uvede, ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme • vybrané zemědělské plodiny zařadí do podnebných pásů a na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin • uvede příklady různých chovů hospodářských zvířat a zhodnotí jejich význam v různých částech světa • vyjmenuje druhy dopravy, porovná jejich význam a rozvoj • zhodnotí význam a úroveň služeb v různých částech světa • na mapě vyhledá hlavní oblasti cestovního ruchu • uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě 		

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě • uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení 	<ul style="list-style-type: none"> • hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem: krajina přírodní a kulturní • rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady • posuzuje působení přírodních krajino-tvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí • uvede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů 	<ul style="list-style-type: none"> • krajina jako součást přírody • přírodní krajina • kulturní krajina 	<ul style="list-style-type: none"> • EV 2: Ovzduší
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady • zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> • společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí • lidé a životní prostředí • přírodní zdroje 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • navrhne možná řešení problematiky životního prostředí • objasní pojmy: ekologie, trvale udržitelný rozvoj • na konkrétních příkladech doloží, jak narušené životní prostředí negativně působí na zdraví člověka • vyjmenuje příklady nejzávažnějších globálních problémů současnosti • uvede konkrétní způsoby, jak se lidé i mezinárodní organizace podílejí na ochraně životního prostředí 		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu • odhadne vzdálenost a výšku v terénu, zorientuje turistickou mapu, podle mapy odhad ověří 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu • živelní pohromy • chování v případě nebezpečí 	
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje základy praktické topografie a orientace v terénu • využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací 		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje v praxi zásady bezpečného 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady živelních pohrom 		

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
pohybu a pobytu ve volné přírodě	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí hlavní zásady chování při vzniku živelních pohrom a kontakty, kam se obrátit při nebezpečí uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu 		
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
<ul style="list-style-type: none"> porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady posuzuje působení přírodních krajinnotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí zhodnotí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady 	<ul style="list-style-type: none"> krajina – prostředí, typy krajin společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí 	